

Gdzie znajduje się dworzec? Où se trouve la gare ? Ćwiczenia leksykalne

Agnieszka Kilijańska

Scenariusz lekcji

Poradnik metodyczny do programu nauczania języka francuskiego dla III etapu edukacyjnego (liceum ogólnokształcące i technikum)

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc, Renata Rychlicka
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Klasa/czas trwania zajęć

II, 45 minut

Poziom edukacyjny

III, liceum lub technikum

Cele ogólne

- umożliwienie uczniom komunikacji w języku obcym – opisanie drogi koledze, rozumienie nagranych tekstów;
- rozwijanie motywacji do nauki języka obcego poprzez wykorzystanie metody stacji uczenia się;
- utrwalenie nazw miejsc w mieście, słownictwa dotyczącego opisu drogi (czasowniki, zwroty, przyimki określające umiejscowienie).

Cele operacyjne

Uczeń:

- wymienia miejsca w mieście;
- rozumie opis drogi podawany przez nauczyciela lub kolegę;
- potrafi wskazać drogę.

Metody/techniki pracy

- praca metodą stacji uczenia się;
- lekcja przeprowadzona w formie konkursu drużynowego;
- praca z ilustracjami – pytania prawda/fałsz, z filmem – tworzenie pytań, praca z nagraniem;
- odpowiadanie na pytania na bazie nagrania.

Formy pracy

- praca z całym zespołem klasowym, praca w grupach.

Środki dydaktyczne

- nagranie odgłosów miasta (rozgrzewka), monitor interaktywny, karty pracy z ćwiczeniami, pudełko i karteczki z nazwami lub obrazkami obiektów w mieście, opaska do zasłonięcia oczu, stoper

Wiedza i umiejętności ucznia potrzebne do osiągnięcia celów lekcji

- znajomość rzeczowników określających miejsca w mieście;
- znajomość czasowników i zwrotów umożliwiających wskazanie drogi;
- pytanie: *Où se trouve la gare/le cinéma etc. ?*

Opis przebiegu lekcji

Część wprowadzająca

Uczniowie witają się z nauczycielem, nauczyciel pyta uczniów o samopoczucie, pyta np. jaki jest dzień tygodnia, jakie ubranie uczniowie mają na sobie itp. Nauczyciel sprawdza zadanie domowe z poprzedniej lekcji, jeżeli jest powiązane z tematem dzisiejszej (jeżeli nie jest, sprawdza pod koniec lekcji).

Rozgrzewka językowa: uczniowie słuchają nagranych odgłosów miasta (np. ruch uliczny, odgłos meczu, komunikat w supermarkecie, na dworcu, dźwięk tramwaju itp.). Zgadują, co to za dźwięk i gdzie go można usłyszeć. Jest to ćwiczenie, które wykonujemy z całym zespołem klasowym.

Część właściwa

Jest to lekcja powtórzeniowa w formie konkursu. Dzielimy uczniów na cztery 3-4 osobowe zespoły, w zależności od liczby uczniów w klasie. Organizujemy 5 stacji językowych:

1. Ćwiczenie ze słuchu – na stacji nr 1 przygotowujemy karty pracy dla każdej grupy. Uczniowie wypełniają ją na podstawie wysłuchanego tekstu. Należy podpisać budynki w mieście według usłyszanego opisu. Zadanie powinno zająć uczniom około 5 minut.
2. Uczniowie wybierają z pudełka po 4 karteczki z nazwą obiektu w mieście, np. *le cinéma, la gare itp.* Zadanie polega na napisaniu, co można zrobić w określonym miejscu, np. *Au cinéma, on peut regarder un film, il y a un écran et beaucoup de sièges. À la gare, il y a beaucoup de trains, on va à la gare pour voyager.* Przygotowujemy inne obiekty dla każdej grupy. Zadanie powinno zająć uczniom około 5 minut.
3. Uczniowie oglądają krótki film (bez dźwięku), np. na stronie bbc.co.uk (dostęp: 4.11.2022) na temat opisu drogi i na jego podstawie układają 3 pytania. Odkładają je na bok tak, by nie było ich widać. Zadaniem kolejnej grupy będzie udzielenie odpowiedzi na pytania kolegów. Zadanie powinno zająć uczniom około 10 minut.
4. Jeden uczeń z grupy zasłania oczy i ustawia się w wyznaczonym miejscu. Pozostali uczniowie muszą mu opisać drogę do miejsca docelowego. Nie może przy tym wpadać na przeszkody (możemy użyć tutaj białych kartek rozłożonych na podłodze, między którymi uczeń musi przejść). Przy tym zadaniu mierzymy czas. Miejsca docelowe to przyklejone lub położone na podłodze nazwy obiektów w mieście. Przy tej stacji jest obecny nauczyciel, kontroluje poprawność wykonania zadania i mierzy czas. Zadanie powinno zająć uczniom około 5 minut.
5. Na podstawie obrazka uczniowie odpowiadają na pytania typu prawda/fałsz. Nauczyciel przygotowuje kolejne karty pracy, dla wszystkich grup takie same. Na ilustracji jest miasto, pytania dotyczą umiejscowienia obiektów. Zadanie powinno zająć uczniom około 5 minut.

Po podziale uczniów na grupy tłumaczymy im dokładnie, co należy wykonać na danej stacji i jaką liczbę punktów mogą otrzymać za wykonane zadanie. Dodatkowo na każdej stacji znajduje się dokładny opis polecenia do zadania (w języku francuskim i polskim). Każda grupa otrzymuje kartki z tabelką do wpisywania punktów oraz losuje kolor, który będzie jej symbolem i tym kolorem oznacza wykonane ćwiczenia na kartach pracy. W tabelce, obok każdego ćwiczenia, uczniowie rysują symbol oznaczający ich stopień zadowolenia (biorą pod uwagę, czy ćwiczenie im się podobało, czy było trudne itp.). Sprecyzujemy również, że grupa, która zwycięży (zdobędzie największą ilość punktów), otrzyma np. oceny za aktywność. Wszyscy rozpoczynają pracę w tym samym czasie, każda grupa od innej stacji. Po skończeniu ćwiczenia przechodzą do następnej stacji. Za każdym razem jedna stacja zostaje wolna, by nie blokować grupy, która skończy pracę na swojej stacji wcześniej niż inne.

Część podsumowująca

Na koniec lekcji nauczyciel sprawdza wraz z uczniami osiągnięte przez nich wyniki. Wyjaśnia wszystkie wątpliwości i omawia popełnione błędy. Jeżeli nie wystarczy czasu, nauczyciel dokona podsumowania na kolejnej lekcji języka francuskiego.

Jako zadanie domowe uczniowie opisują swoją drogę z domu do szkoły (jeżeli idą na piechotę) lub z klasy w szkole do sali gimnastycznej (jeżeli są odpowiednio oddalone od siebie).

Komentarz metodyczny

- Lekcja pozwala utrwalić wcześniej poznane słownictwo, angażuje uczniów pod względem ruchowym oraz pobudza kreatywność. Dodatkowo na lekcji można wykorzystać pomysły zawarte w scenariuszu dostępnym online [Znam dobrze naszą szkołę i rozkład pomieszczeń](#) (dostęp: 4.11.2022). Dotyczy on szkoły i umiejscowienia w niej pomieszczeń, a zatem można powtórzyć okoliczniki miejsca.
- Przy pierwszej i ostatniej stacji przygotowujemy tyle kart pracy, ile jest grup. Do zadania drugiego potrzebujemy pudełko i karteczki z nazwami miejsc w mieście lub obrazkami. Przy zadaniu trzecim uczniowie tworzą pytania i odpowiadają pisemnie na te napisane wcześniej przez kolegów (przez poprzednią grupę). Pamiętajmy, że grupa, która pierwsza wykonywała ćwiczenie na stacji trzeciej (napisała pytania), musi do niej wrócić na koniec, by udzielić odpowiedzi na pytania innej grupy (jako, że byli pierwsi, nie mieli pytań do napisania odpowiedzi). Przy zadaniu czwartym nauczyciel mierzy czas przejścia przez przeszkody. Grupa, która miała najkrótszy czas, dostaje 4 punkty, wszystkie kolejne za każdym razem o jeden punkt mniej. Na stacji nr 1 powinny znajdować się słuchawki, by w razie potrzeby uczniowie mogli na zmianę posłuchać nagrania, jeżeli w sali lekcyjnej inni uczniowie powodują hałas wykonując ćwiczenia. Jeżeli mamy możliwość przeprowadzenia lekcji w dużym pomieszczeniu np. na sali gimnastycznej lub auli, możemy zaproponować oglądanie filmu z dźwiękiem na stacji nr 3 (uczniowie nie powinni sobie wzajemnie przeszkadzać).
- Dzieląc uczniów na grupy, pamiętajmy o uczniach z orzeczeniami. Jeżeli mamy ich w klasie kilku, umieszczamy w każdej grupie po jednej takiej osobie. Jeżeli stworzymy grupę uczniów z dysfunkcjami, mogą mieć oni problem z samodzielnym wykonaniem zadań, a jeżeli są w grupach ze zdrowymi kolegami, mogą czerpać od nich wiedzę. Taki typ lekcji jest odpowiedni dla ucznia z ADHD (od ang. *attention deficit hyperactivity disorder*), może wykorzystać naturalną potrzebę ruchu i na pewno nie będzie się nudził. Uczniowi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i zaburzeniem koncentracji tłumaczymy bardzo dokładnie polecenia i upewniamy się, że dobrze je zrozumiał. Dodatkowo musimy przygotować ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu lub niedostosowanego społecznie na niestandardowy przebieg lekcji. Musimy mu przed lekcją (lub po poprzedniej) dokładnie wytłumaczyć, na czym będzie polegała.
- Gdy mamy w grupie uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych, możemy na stacjach przygotować ćwiczenia o różnym stopniu trudności, np. na stacji nr 5 mogą być pytania prawda/fałsz lub pytania otwarte, na które może odpowiadać uczeń zdolny. Jeżeli w grupie mamy ucznia niedosłyszącego, nie możemy mu proponować

ćwiczeń ze słuchu – w miejsce tego ćwiczenia zaproponujemy uczniowi tekst do czytania (ten sam, którego słuchają rówieśnicy).

- Lekcja kształtuje kompetencje rozumienia i tworzenia informacji, kompetencje społeczne poprzez współpracę w grupie oraz wspólne podejmowanie decyzji. Uczniowie słuchają informacji, na ich podstawie tworzą odpowiedzi na pytania, rozwijają kreatywność, wymyślając pytania do filmu bez dźwięku. Kształtują kompetencję komunikacji, tłumacząc koledze drogę do celu.
- Pracując zdalnie, jesteśmy w stanie przeprowadzić lekcję w grupach, zatem metoda stacji uczenia się również jest możliwa. Musimy jedynie zmodyfikować ćwiczenie dotyczące tłumaczenia drogi osobie z zawiązanymi oczami. W zamian proponujemy wyświetlić na ekranie plan miasta i poprosić uczniów o opis konkretnej trasy, np. na podstawie planu Paryża uczniowie opisują (ustnie lub pisemnie) drogę spod wieży Eiffła do wybranego zabytku. Do tworzenia pytań oraz udzielania na nie odpowiedzi uczniowie mogą wykorzystać stronę LearningApps, gdzie można stworzyć gotowy quiz, a następnie go rozwiązać. W trakcie nauczania zdalnego nauczyciel musi upewnić się, że polecenie dotarło do wszystkich uczniów i każdy wie, co ma wykonać.

Agnieszka Kilijańska – nauczycielka i lektorka języka francuskiego z 18-letnim stażem pracy. Obecnie pracuje jako nauczyciel języka francuskiego oraz edukacji wczesnoszkolnej w Społecznej Szkole Podstawowej i Społecznym Liceum Ogólnokształcącym im. W. Korfańskiego w Katowicach. Ukończyła studia podyplomowe terapia pedagogiczna i rewalidacja dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Autorka materiałów dydaktycznych dla nauczycieli języka francuskiego.